

DIỄN ĐÀN "THÚC ĐẨY BÌNH ĐẲNG GIỚI CHO PHÁT TRIỂN LÂM NGHIỆP BỀN VỮNG"

Bình Định, ngày 5-6/10/2023

Cảm ơn sự tham dự của quý vị đã giúp Diễn đàn diễn ra thành công tốt đẹp!

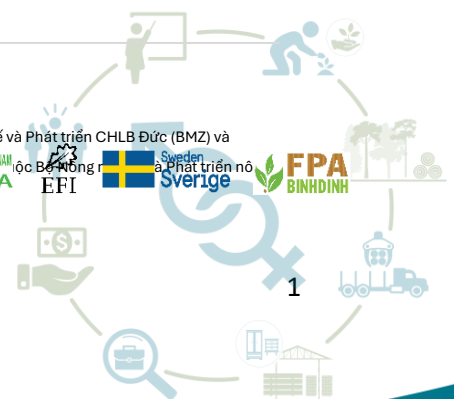
Xuất bản bởi Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
14 Thụy Khuê, Hà Nội, Việt Nam
www.giz.de/viet-nam

Nội dung Phạm Minh Thu
Ảnh GIZ/Viettravel

Thav măt

Bộ Hợp tác kinh tế và Phát triển CHLB Đức (BMZ) và

Liên hệ Anja Ba anja.ba@giz.de
giz www.giz.de

Tóm tắt

Với khẩu hiệu “Bình đẳng giới cho phát triển lâm nghiệp bền vững”, Diễn đàn đã thu hút sự tham dự của khoảng 160 đại biểu nhằm thúc đẩy bình đẳng giới trong lĩnh vực lâm nghiệp ở Việt Nam. Sự kiện này đã thúc đẩy đối thoại và tạo không gian chia sẻ kinh nghiệm xoay quanh chủ đề này. Trên cơ sở hợp tác giữa các bên liên quan, các khuyến nghị nhằm thúc đẩy bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp và ngành công nghiệp gỗ có thể truyền cảm hứng cho các hành động và định hướng cải thiện chính sách ở cấp địa phương và cấp quốc gia, cũng như truyền cảm hứng có các cá nhân, tổ chức. Diễn đàn đã khích lệ và thôi thúc các đại biểu tiếp tục hành động thúc đẩy bình đẳng giới vì một ngành lâm nghiệp bền vững.

Khung chính sách về giới và việc triển khai thực hiện

Tại Diễn đàn, các đại biểu đã có cái nhìn rõ hơn về khung chính sách và thực trạng các vấn đề liên quan đến giới tại Việt Nam trong lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn nói chung và ngành lâm nghiệp nói riêng. Bộ NN&PTNT đã cập nhật những thành tựu trong công tác bình đẳng giới và Đại sứ quán Đức tại Việt Nam đã cung cấp thông tin chi tiết về Chính sách thúc đẩy bình đẳng giới và quyền phụ nữ của Đức.

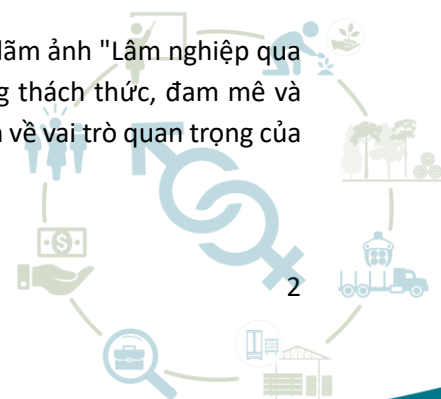
Trong những năm qua, Bộ NN&PTNT đã nỗ lực lồng ghép bình đẳng giới trong tất cả các khía cạnh công việc của Bộ. Nhìn chung, có thể thấy rằng công tác quy hoạch và đào tạo cán bộ nữ cần được quan tâm nhiều hơn. Ngoài ra, cán bộ nữ cần được trao nhiều cơ hội bình đẳng hơn cho các vị trí lãnh đạo và quản lý. Do đó, Kế hoạch hành động về bình đẳng giới của Bộ NN&PTNT giai đoạn 2021-2025 nhằm tăng tỷ lệ cán bộ nữ ở các vị trí lãnh đạo, cũng như tăng tỷ lệ cán bộ nữ được đào tạo kỹ thuật và nghiệp vụ, góp phần giải quyết vấn đề bất bình đẳng giới tại nơi làm việc.

Chính sách thúc đẩy bình đẳng giới và quyền phụ nữ của Đức, được công bố vào tháng 3/2023, đặt bình đẳng giới làm trọng tâm trong các hoạt động hợp tác của Đức. Chính sách này nêu rõ tầm quan trọng của bình đẳng giới trong việc giải quyết các vấn đề áp bức và phân biệt đối xử trong quá trình xây dựng xã hội thịnh vượng, ổn định và hòa bình trên toàn thế giới.

Những chính sách này nhấn mạnh cam kết và quyết tâm của các nhà lãnh đạo chính trị. Các diễn giả cũng nhấn mạnh vai trò quan trọng của khung pháp lý và các chính sách phát triển trong việc tạo nền móng thúc đẩy bình đẳng giới và giải quyết vấn đề phân biệt đối xử.

Các đại biểu tham dự cũng được truyền cảm hứng từ những hiểu biết và niềm đam mê sâu sắc đối với lĩnh vực lâm nghiệp từ các gương mặt nữ tiêu biểu trong ngành lâm nghiệp, bao gồm các lãnh đạo nữ trong các cơ quan quản lý nhà nước cấp trung ương và địa phương, cán bộ nghiên cứu khoa học, cán bộ kiểm lâm, cán bộ kỹ thuật và sinh viên lâm nghiệp. Qua câu chuyện của mình, các gương mặt nữ tiêu biểu đã nêu bật quan điểm, đóng góp và kỳ vọng của họ về cơ hội bình đẳng giữa nam giới và phụ nữ trong ngành lâm nghiệp.

Câu chuyện của những gương mặt nữ tiêu biểu này đã được đưa vào Triển lãm ảnh "Lâm nghiệp qua góc nhìn phụ nữ". Những chi tiết chân thật về cuộc sống hàng ngày, những thách thức, đam mê và thành tựu liên quan đến nghề lâm nghiệp đã cung cấp một cái nhìn toàn diện về vai trò quan trọng của phụ nữ trong sự phát triển của ngành lâm nghiệp ở Việt Nam.

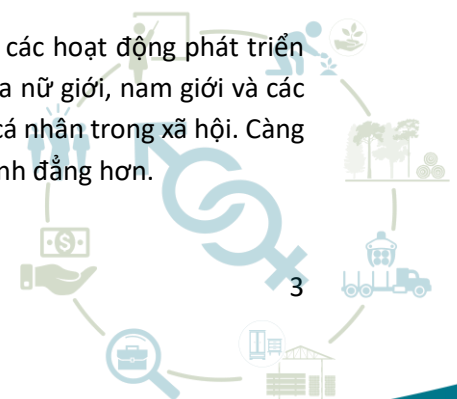

Phiên tọa đàm “Hành động thúc đẩy bình đẳng giới”

Các diễn giả nhấn mạnh những nỗ lực và hành động đang triển khai, ở cấp độ cá nhân và tổ chức, nhằm thúc đẩy bình đẳng giới trong lĩnh vực lâm nghiệp tại Việt Nam. Các diễn giả bao gồm đại diện từ các cơ quan quản lý nhà nước ở cấp trung ương và địa phương, gồm Cục Lâm nghiệp và Chi cục Kiểm lâm tỉnh Bình Định, đối tác phát triển quốc tế - Tổ chức Hợp tác Quốc tế Đức (GIZ), Trung tâm Phát triển Nông thôn Bền vững, đại diện các chủ thể ngoài nhà nước trong nước, và Hội Đờ gỗ Mỹ nghệ Vạn Điểm, đại diện cho khu vực tư nhân.

Một số thông điệp chính rút ra từ phiên tọa đàm:

- Thúc đẩy bình đẳng giới đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng một ngành lâm nghiệp bền vững. Nhiều cá nhân và tổ chức đã và đang nỗ lực thúc đẩy bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp tại Việt Nam. Các cơ quan quản lý nhà nước, doanh nghiệp, chủ thể ngoài nhà nước và đối tác quốc tế đã thực hiện nhiều hành động thiết thực để thúc đẩy vấn đề này.
- Lồng ghép giới trong xây dựng kế hoạch, chiến lược phát triển ngành lâm nghiệp sẽ góp phần giải quyết hiệu quả vấn đề bất bình đẳng giới và bất bình đẳng xã hội. Để giải quyết triệt để vấn đề bất bình đẳng giới, cần sự nỗ lực ở tất cả các cấp và sự chung tay của tất cả mọi người.
- Bình đẳng giới có ý nghĩa quan trọng không chỉ đối với nữ giới mà còn đối với nam giới, không chỉ đối với một cá nhân, một tổ chức hoặc một lĩnh vực mà còn đối với toàn xã hội và tất cả các thành phần trong đó. Đầu tiên là nhận thức được những thách thức liên quan đến các chuẩn mực xã hội, thực tiễn và chính sách. Sau đó là các cam kết nhằm giải quyết bất bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp một cách toàn diện.
- Đạt được mục tiêu bình đẳng giới, thực thi pháp luật và triển khai các hoạt động phát triển nhằm đảm bảo lợi ích công bằng, bảo vệ các quyền và phẩm giá của nữ giới, nam giới và các giới tính khác phụ thuộc vào thái độ, hành vi và quyết tâm của mỗi cá nhân trong xã hội. Càng nhiều cá nhân thực hiện bình đẳng giới thì xã hội sẽ càng trở nên bình đẳng hơn.

Số liệu thống kê về giới và ngành lâm nghiệp tại Việt Nam

Báo cáo tóm tắt về thực trạng giới và ngành lâm nghiệp ở Việt Nam cung cấp một cái nhìn tổng quan về thực trạng của các khía cạnh về giới trong ngành lâm nghiệp nói chung và các phân ngành lâm nghiệp nói riêng thông qua những số liệu thống kê hiện có. Báo cáo này xem xét các vấn đề quan trọng và các xu hướng trong việc thực hiện các quyền liên quan đến giới. Báo cáo cũng đưa ra các ưu tiên và cơ hội trong tương lai để thúc đẩy bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp.

Báo cáo chỉ ra rằng phụ nữ đóng một vai trò quan trọng trong việc áp dụng rộng rãi hệ thống canh tác lâm nghiệp và sự tăng trưởng nhanh của nền kinh tế lâm nghiệp tại Việt Nam trong những thập kỷ qua. Bên cạnh đó, phụ nữ ở nông thôn thường xuyên phải đối mặt với những thiệt thòi do sự chênh lệch về giới trong việc tiếp cận các lợi ích từ dịch vụ và chính sách, chẳng hạn như chính sách về chi trả dịch vụ môi trường rừng (PFES). Khoảng cách tiền lương theo giới ở một số bộ phận của các phân ngành lâm nghiệp tương đối lớn so với các ngành kinh tế và công nghiệp khác ở Việt Nam, thậm chí khoảng cách tiền lương theo giới giữa các phân ngành lâm nghiệp cũng có những khác biệt lớn. Việc đảm bảo phúc lợi xã hội cho người lao động ở một số phân ngành lâm nghiệp còn tụt hậu so với các ngành kinh tế và công nghiệp khác. Nhìn chung, phụ nữ trong các phân ngành lâm nghiệp vẫn còn đối mặt với nhiều thiệt thòi trong việc tiếp cận các cơ hội đào tạo về chuyên môn và kỹ thuật.

Khuyến nghị chính mà nghiên cứu đưa ra là mở rộng phạm vi áp dụng các quyền liên quan đến giới trong chính sách lâm nghiệp và quan tâm đến những vấn đề khác cần được giải quyết trong cả chính sách và thực tiễn.

Trao đổi kinh nghiệm và bài học thực tiễn

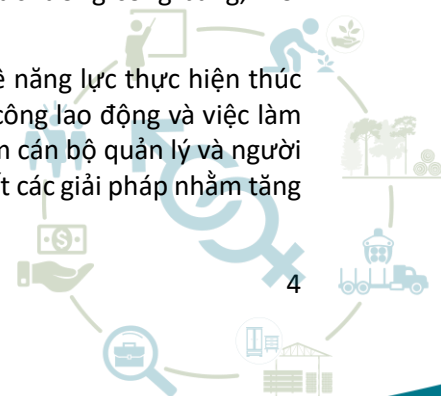
Bốn nhóm thảo luận chuyên đề, được hỗ trợ bởi Viện Lâm nghiệp Châu Âu (EFI), Trung tâm Phát triển Kinh tế Nông thôn (CRED), Trung tâm Phát triển Nông thôn miền Trung Việt Nam (CRD), Hội Chủ rừng Việt Nam (VIFORA), Hiệp hội Gỗ và Lâm sản Bình Định (FPA Bình Định) và Công ty TNHH Tư vấn và Dịch vụ ECUE, đã nghiên cứu và thảo luận các khía cạnh khác nhau của thúc đẩy bình đẳng giới, bao gồm:

(i) Lồng ghép bình đẳng giới trong các cơ quan quản lý nhà nước trong ngành lâm nghiệp - Dựa trên chia sẻ về các hoạt động thực tiễn tốt nhất về lồng ghép bình đẳng giới trong quản lý nhà nước, các đại biểu đã thảo luận về cơ hội và thách thức, từ đó cùng nhau xây dựng các giải pháp cụ thể để nâng cao hiệu quả của việc thúc đẩy bình đẳng giới trong lĩnh vực lâm nghiệp tại Việt Nam.

(ii) Tăng cường bình đẳng giới trong sản xuất và bảo vệ rừng - Phiên thảo luận tập trung vào các điều kiện cần thiết đối với các công ty lâm nghiệp, hợp tác xã và hộ trồng rừng nhỏ. Các đại biểu tham gia phiên thảo luận đã nhấn mạnh việc tăng cường quyền tiếp cận và kiểm soát tài nguyên đất đai là điều vô cùng quan trọng và cần thiết để trao quyền cho phụ nữ trong lĩnh vực lâm nghiệp.

(iii) Thúc đẩy bình đẳng giới trong sản xuất, chế biến gỗ quy mô vừa và nhỏ - Những trao đổi về việc tạo môi trường thuận lợi cho sự tham gia và lãnh đạo của phụ nữ trong các cơ sở sản xuất và chế biến gỗ quy mô nhỏ đã nhấn mạnh tầm quan trọng của một môi trường làm việc và điều kiện làm việc tốt đối với cả phụ nữ và nam giới, trong đó bao gồm những điều kiện như mức lương công bằng, môi trường làm việc an toàn và cơ hội thăng tiến bình đẳng.

(iv) Thúc đẩy sản xuất trong chế biến và xuất khẩu gỗ - Phiên thảo luận về năng lực thực hiện thúc đẩy bình đẳng giới của các công ty trên địa bàn tỉnh Bình Định trong phân công lao động và việc làm ngành chế biến gỗ xuất khẩu. Các đại biểu tham dự phiên thảo luận bao gồm cán bộ quản lý và người lao động của các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh để cùng thảo luận và đề xuất các giải pháp nhằm tăng

cường bình đẳng giới trong ngành chế biến gỗ như phúc lợi xã hội, chăm sóc trẻ em, hỗ trợ thai sản, hỗ trợ từ tổ chức công đoàn...

Những điểm nổi bật và khuyến nghị chính

Các quan điểm, khuyến nghị và cam kết thúc đẩy bình đẳng giới trong ngành lâm nghiệp của các đại biểu tham dự Diễn đàn rất phong phú và đa dạng. Điều đó chứng tỏ vấn đề này đã thu hút sự quan tâm đến từ nhiều cấp độ và khía cạnh khác nhau, từ việc nâng cao nhận thức, cải thiện chính sách cho đến nâng cao nguồn lực và thái độ của các bên liên quan.

Về nâng cao nhận thức

- Tổ chức các hoạt động thông tin, truyền thông về giới; tập huấn, đào tạo, tọa đàm cho cả nam và nữ.
- Áp dụng công nghệ thông tin để tăng cường phổ biến thông tin.
- Thúc đẩy bình đẳng giới thông qua các hoạt động truyền thông trong trường học.
- Truyền thông về năng lực và tiềm năng của phụ nữ trong việc thúc đẩy sự phát triển của ngành lâm nghiệp.
- Tổng hợp và truyền thông về lợi ích của bình đẳng giới cho doanh nghiệp và ngành lâm nghiệp.

Về chính sách

- Tạo môi trường thuận lợi để thúc đẩy bình đẳng giới trong tuyển dụng và xóa bỏ phân biệt đối xử trên cơ sở giới trong phân công công việc; thúc đẩy bình đẳng giới tại nơi làm việc; rút ngắn khoảng cách tiền lương theo giới; nâng cao chất lượng và số lượng lãnh đạo nữ.
- Xây dựng các chính sách hỗ trợ phụ nữ tại nơi làm việc, bao gồm quy định hỗ trợ nuôi con (mẫu giáo/nhà trẻ) và bảo hiểm thai sản; tăng cường và hỗ trợ đào tạo cho phụ nữ trong ngành kỹ thuật.
- Xây dựng quy trình giám sát các chỉ số bình đẳng giới, bao gồm các chỉ số về sự tham gia của phụ nữ vào các vị trí kỹ thuật, lãnh đạo và quản lý.
- Thúc đẩy quyền tiếp cận, sử dụng và sở hữu các nguồn tài nguyên như đất, rừng, hợp đồng chi trả các bon.
- Lồng ghép các chính sách, yêu cầu phân tích giới vào các chương trình, dự án lâm nghiệp.

Về nguồn lực

- Tăng cường cơ sở vật chất để phụ nữ có thể tham gia vào các công việc mà nam giới đang chiếm đa số, ví dụ như các điểm lưu trú khi tuần tra, công tác; các trang thiết bị và máy móc phù hợp với phụ nữ.
- Phân bổ kinh phí cho các hoạt động thúc đẩy bình đẳng giới hoặc thực hiện các chính sách về giới.
- Huy động nguồn lực từ các tổ chức ngoài nhà nước, đối tác quốc tế.

Về văn hóa bình đẳng giới

- Tôn vinh những gương mặt nữ tiêu biểu ở các vị trí lãnh đạo, sản xuất và kỹ thuật để truyền cảm hứng và khẳng định năng lực của phụ nữ.

- Xây dựng mạng lưới phụ nữ trong ngành lâm nghiệp hoặc câu lạc bộ phụ nữ trong ngành lâm nghiệp.
- Nhấn mạnh sự bình đẳng giữa cả nam giới và phụ nữ chứ không phải là ưu tiên phụ nữ hoặc loại trừ nam giới trong các hoạt động thúc đẩy bình đẳng giới.
- Thay đổi và mở rộng vai trò của phụ nữ ra khỏi vai trò chăm sóc và vai trò của nam giới không chỉ gói gọn trong vai trò trụ cột.

Hành động thúc đẩy bình đẳng giới trên thực tế

Trong khuôn khổ Diễn đàn, các đại biểu đã có cơ hội đến thăm Doanh nghiệp tư nhân Dịch vụ cây trồng Nguyên Hạnh và Công ty TNHH Lâm nghiệp Quy Nhơn.

Trong chuyến thăm DNTN Dịch vụ cây trồng Nguyên Hạnh, các đại biểu đã được biết thêm về nỗ lực của công ty trong thúc đẩy bình đẳng giới. Sau gần 20 năm hình thành và phát triển, với hơn 80% lao động nữ, doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ này đã tạo điều kiện làm việc thuận lợi cũng như đảm bảo phúc lợi cho những lao động nữ, bao gồm tạo cơ hội đào tạo, đóng bảo hiểm xã hội và bố trí giờ làm việc linh hoạt cho người lao động. Doanh nghiệp là một ví dụ tốt trong việc lồng ghép bình đẳng giới tại các doanh nghiệp vừa và nhỏ.

Phần trao đổi với lãnh đạo Công ty TNHH Lâm nghiệp Quy Nhơn đã cung cấp những hiểu biết sâu sắc về những biện pháp kết hợp bình đẳng giới vào thực tiễn tại nơi làm việc. Công ty đã đạt được chứng nhận FSC vào năm 2020. Trong 3 năm qua, bình đẳng giới đã dần được lồng ghép vào quy chế hoạt động của Công ty. Tại buổi trao đổi, lãnh đạo Công ty đã nhấn mạnh những lợi ích hữu hình từ sự lồng ghép này. Những hành động thúc đẩy bình đẳng giới không chỉ đáp ứng các yêu cầu về chứng chỉ rừng để có được giá gỗ cao hơn trên thị trường, mà còn tạo ra một môi trường làm việc đa dạng, thu hút lao động lành nghề và tạo động lực cho đội ngũ công nhân viên.

Hành động sau Diễn đàn

Sau Diễn đàn, các cơ quan quản lý nhà nước và khu vực tư nhân đã đề ra một số hành động cụ thể nhằm thúc đẩy bình đẳng giới.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

- Tiếp tục thực hiện Kế hoạch hành động về bình đẳng giới của Bộ và chia sẻ những kết quả, thành tựu đã đạt được tại các sự kiện tương tự như Diễn đàn này.
- Tiếp tục huy động nguồn lực từ cả ngân sách Nhà nước, các đối tác và các bên liên quan để thực hiện Kế hoạch hành động về bình đẳng giới.
- Chia sẻ các sự kiện tiềm năng phù hợp trong tương lai để trưng bày/giới thiệu Triển lãm ảnh "Lâm nghiệp qua góc nhìn phụ nữ".

Cục Lâm nghiệp:

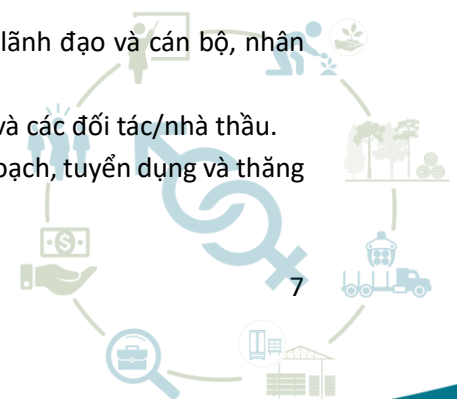
- Tái cơ cấu Ban vì sự tiến bộ của phụ nữ của Cục trong đầu năm 2024.
- Rà soát, cập nhật Kế hoạch hành động về bình đẳng giới của Cục để đưa vào triển khai thực hiện trên thực tiễn.
- Tổ chức hai sự kiện vào tháng 3 và tháng 10/2024 nhằm nâng cao nhận thức, kiến thức cũng như tăng cường các hoạt động truyền thông về các vấn đề liên quan đến giới cho cán bộ Cục Lâm nghiệp và các bên liên quan.
- Tham gia và chia sẻ thông tin, các hoạt động thực tiễn nổi bật liên quan đến giới tại các diễn đàn liên quan do Bộ NN&PTNT, Hội Liên hiệp Phụ nữ và các đối tác quốc tế tổ chức.
- Trưng bày/giới thiệu Triển lãm ảnh "Lâm nghiệp qua góc nhìn phụ nữ" tại các sự kiện liên quan của ngành.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh:

- Nâng cao nhận thức, phổ biến thông tin và các hoạt động thực tiễn nổi bật về bình đẳng giới tại các sự kiện liên quan của ngành.
- Đưa bình đẳng giới trở thành một tiêu chí cho quá trình thẩm định các kế hoạch, chương trình, và dự án trong ngành lâm nghiệp.

Các công ty trồng rừng và chế biến gỗ:

- Xây dựng và thực hiện kế hoạch hành động về giới.
- Tổ chức tập huấn, nâng cao nhận thức về giới và bình đẳng giới cho lãnh đạo và cán bộ, nhân viên công ty.
- Đẩy mạnh công tác truyền thông về giới tới các đối tác ở địa phương và các đối tác/nhà thầu.
- Đưa các vấn đề về giới và vấn đề xã hội vào quá trình đào tạo, lập kế hoạch, tuyển dụng và thăng chức.

"Tôi rất ấn tượng với Diễn đàn, từ chương trình, nội dung, thúc đẩy viên, diễn giả cho đến công tác tổ chức, hậu cần. Tôi đánh giá cao những nỗ lực của Ban tổ chức để tổ chức thành công sự kiện này".

"Bản thân phụ nữ cũng nên loại bỏ những định kiến và rào cản mà họ tự áp đặt lên bản thân. Hãy làm những điều chưa từng thực hiện trước đây và học cách phản ứng kiên quyết với thái độ phân biệt đối xử từ người khác."

" Tôi ấn tượng nhất với góc Triển lãm ảnh "Lâm nghiệp qua đôi mắt của phụ nữ" tại Diễn đàn."

BỐI CẢNH

Việt Nam đã xây dựng một khuôn khổ pháp luật và chính sách toàn diện để thúc đẩy bình đẳng giới, và đã phê chuẩn một số công ước quốc tế lớn về quyền con người, cũng như gắn bình đẳng giới vào xây dựng luật pháp và chiến lược quốc gia. Theo đó, khung chính sách và pháp luật của Việt Nam đã tạo cơ sở cho bình đẳng giới trong xã hội, trong nền kinh tế và hệ thống chính trị, hành chính, đồng thời quy định rõ ràng trách nhiệm tương ứng. Đối với lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn, chiến lược thúc đẩy bình đẳng giới đầu tiên trong lĩnh vực này được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành năm 2001. Kế hoạch gần đây nhất là Kế hoạch hành động về bình đẳng giới cho ngành nông nghiệp và phát triển nông thôn giai đoạn 2021-2025, nhằm tiếp tục thu hẹp khoảng cách giới, tạo cơ hội cho nam và nữ tham gia bình đẳng và san sẻ trách nhiệm, trong khi đều được hưởng lợi ích trong lĩnh vực này.

Trong lĩnh vực lâm nghiệp và chế biến gỗ, các chính sách do Đảng và Chính phủ ban hành luôn đảm bảo sự tham gia bình đẳng của tất cả các bên liên quan của khu vực nhà nước và ngoài nhà nước, cũng như nghiêm cấm phân biệt đối xử dựa trên tôn giáo, tín ngưỡng cá nhân hoặc giới tính trong việc giao, cho thuê và sử dụng rừng và đất rừng. Tuy nhiên, những thách thức về bình đẳng giới trong lĩnh vực lâm nghiệp vẫn tồn tại, ví dụ như: bất bình đẳng trong phân công lao động, khả năng tiếp cận cơ hội việc làm, chia sẻ lợi ích kinh tế và xã hội, khoảng cách về thu nhập. Những sự bất bình đẳng này tác động chủ yếu đến phụ nữ. Do đó, việc gắn bình đẳng giới vào ngành lâm nghiệp và chế biến gỗ đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển bền vững của ngành cũng như góp phần hoàn thành các mục tiêu phát triển bền vững (SDG) của Việt Nam nói riêng và của toàn cầu nói chung.

